

KROMAATILISE KANDLE AINEKAVA

Tasemeeksamite nõuded, omandatavate tehniliste ja muusikalis-väljenduslike võtete kirjeldus ning näidisrepertuaari loetelu

I aste

Õppe-ja kasvatuseesmärgid

Õpilane:

- omandab esmased kandlemängu võtted (õige keha, käte, sõrmede hoid, keelte haaramine);
- oskab lugeda lihtsamat nooditeksti;
- omandab harjutamise algtõed: regulaarsus, mitmekesisus, iseseisvus;
- oskab eristada lihtsamaid muusikavorme;
- oskab korras hoida oma muusikainstrumenti (pilli puhastamine, häälestamine);
- omandab esinemiskogemust;
- tunneb huvi muusika kuulamise vastu;
- oskab mängida mõlema käega;
- suudab välja tuua pala olemust ja meeleolu, kasutades lihtsaid artikulatsioonivõtteid (*non legato, staccato, legato*); ja põhidünaamikat (*p, mf, f*);
- on saanud julgustust improviseerimiseks ja omaloominguks.

Õppetöö sisu

- 1) Heliredelid duur ja moll (harmoniline, meloodiline): C/a, G/e, D/h, F/d, B/g
1. ja 2. tempos. Kolmkõla pöörded 1. ja 2. tempos. Akordid koos pööretega *legatos* ja *staccatos* 1. tempos. Tutvumine *arpedžoga*.
- 2) Etüüdid või etüüdilaadsed palad tehniliste oskuste saavutamiseks.
- 3) Lihtsamad palad (teosed kandlele või seaded, mis on algselt loodud mõnele teisele instrumendile), mis esindavad eri stiile ning on tempolt ja karakterilt erinevad.
- 4) Polüfoonilise iseloomuga palad.
- 5) *Prima vista* mäng.

Tasemeeksami nõuded

1. C/a, G/e, D/h, F/d, B/g helistikest 1 duur ja 1 moll heliredel koos lisadega komisjoni valikul ning

1–2 erineva tehnilise eesmärgiga etüüdi.

Tasemenäide: A. Nikolajev - Etüüd
N. Dauge - Etüüd

2. Kaks pala ja 1-2 polüfoonilise iseloomuga pala.

Tasemenäide: L. Keršner - Väikemees

J. S. Bach - Menuett
Eesti rhv. - Oh, mina väike mehikene
N. Mjaskovski - Muretu lauluke

II aste

Õppe-ja kasvatuseesmärgid

Õpilane:

- omandab põhilised pillimängu võtted;
- omandab koosmänguks vajalikud mängu- ja noodilugemise oskused;
- arendab edasi harjutamise algtõdesid: regulaarsust, mitmekesisust, iseseisvust;
- suudab kasutada kõlavärve;
- suudab mängida erineva helitugevusega, samuti teha crescendot ja diminuendot;
- saab uusi kogemusi erinevate esinemisolukordade kohta (erinevad saalid, esinemine vabas õhus, esinemine konkurssidel);
- on võimeline saatma mingit põhipilli kuulmise või akordimärkide järgi;
- omab vajalikke teadmisi ja oskusi uute palade terviku tajumisel ja õppimisel;
- arendab muusikalist taju kontserte kuulates ja neid arvustades;
- on saanud teadmisi kandlemuusika mitmekülgsusest;
- on võimeline hindama nii enda kui teiste esitusi.

Õppetöö sisu

- 1) Helistikud C/a, G/e, D/h, A/fis, E/cis, F/d, B/g, Es/c, As/f 2. ja 3. tempos. Kolmkõlad, akordid, arpedžod, D₇ pööretega 2. tempos.
- 2) Etüüdid või etüüdilaadsed palad tehniliste oskuste täiendamiseks.
- 3) Palad, mis on loodud kandlele või mõnele muule instrumendile. Teosed esindavad eri ajastuid, stiile, ülesehitust; on tempolt ja karakterilt erinevad.
- 4) *Prima vista* mäng.
- 5) Koosmusitseerimine (ansamblimäng).
- 6) Muusika loomine, improviseerimine, seadmine, vaba saatmine.

Tasemeeksami nõuded

1. C/a, G/e, D/h, A/fis, E/cis, F/d, B/g, Es/c, As/f helistikest üks duur ja üks moll heliredel koos lisadega komisjoni valikul ning kaks erineva tehnilise eesmärgiga etüüdi.

Tasemenäide: H. Wohlfahrt - Etüüd

L. Schytte - Etüüd op. 160 nr 19

2. Üks kuni kaks pala, polüfoonia ja suurvorm (või selle osa).

Tasemenäide: L. Mozart - Torupill

Soome rahvaviis - Taevas on sinine

N. Pavljutšenko - Fugetta

C. Gurlitt - Sonatiin C duur op. 214 nr 1

III aste

Õppe-ja kasvatuseesmärgid

Õpilane:

- omandab muusika esitamiseks ja koosmusitseerimiseks vajaliku instrumendikäsitluse oskuse, mis võimaldab muusikaõpinguid jätkata;
- on valmis erinevateks esinemisolukordadeks;
- omab vajalikke teadmisi ja oskusi uute palade õppimiseks;
- tajub muusikalist tervikut, valdab fraseerimise põhialuseid;
- oskab pilli hooldada ja häälestada;
- oskab tõlgendada eri ajastute muusikat;
- tutvub nüüdismuusikaga, eesti muusikakultuuriga; jälgib mujal maailmas toimuvaid muusikaüritusi;
- tutvub kandle ajaloo, erinevate kannelde mängustiilidega;
- oskab ise teha muusikat, improviseerida.

Õppetöö sisu

- 1) Kõik helistikud 2. ja 3. tempos. Kolmkõlad, akordid, arpedžod pööretega. Duurides D₇, mollides >VII₇. Laskuvad kolmkõlad, arpedžod. Kromaatiline heliredel kolm oktavit.
- 2) Etüüdid ja etüüdilaadsed palad.
- 3) Teosed, mis esindavad eri ajastuid, stiile ning mis on tempolt ja karakterilt erinevad.
- 4) Eesti ja uuem muusika.
- 5) *Prima vista* mäng
- 6) Kergemate teoste saatmine akordimärkide järgi.
- 7) Koosmusitseerimine.
- 8) Muusika loomine ja improvisatsioon.

Tasemeeksami nõuded

1. Kõikidest õpitud helistikest üks duur ja üks moll heliredel koos lisadega komisjoni valikul ning kaks erineva tehnilise eesmärgiga etüüdi.
2. Üks kuni kaks polüfoonilist teost, üks suurvorm ja üks-kaks pala.
Tasemenäide: J. Fischer - Chaconna
L. Dussek - Rondo op. 20 nr 1 II osa (G duur)
J. Jahnina - Muistne viis
R. Tobias - Igatsus kevade järele